

MAGYARI HÍRADÓ

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

KERESZTÉNY NAPI LAP

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:

DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:

DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Három irányban nyomulnak előre a németek Észak-Franciaországban

A francia kormány számol Párizs veszélyes helyzetével. — Változás a francia hadsereg vezetésében. Weygand tábornokot, a közelkeleti hadsereg vezérét a francia hadsereg főparancsnokává nevezték ki

A nyugati hadszíntéren a helyzet az utolsó napokban súlyosra fordult.

Ezt állapítják meg a harcéri események semleges szemlélői csakugy, mint a közvetlenül érdekelt hatalmak felelős államférfiai. Reynaud francia miniszterelnök szombat éjjeli rádióbeszéde, a francia kormány hirtelen átalakítása, Pétain bevonásával, Gamelin felcserélése, Weygand hazarendelése és hadseregfőparancsnokká való kinevezése mind kiütőközö tünetei a helyzetnek.

Churchill angol miniszterelnök egészleplezetlenül jelentette be vasárnap esti rádióbeszédében, hogy Anglia és Franciaország történelmüknek még soha nem látott válságos napjait élik át.

A válság kétségtelenül a belga határ mentén végighúzódó francia erődítmény-övezet áttörésével vette kezdetét. A francia hadvezetőség hivatalos jelentése már napokkal ezelőtt bejelentette, hogy az események s más kényszerítő külső körülmények hatása alatt „feladta az állóharcot s ahelyett a mozgóháború rendszerére tért át”. Ez a mozgóháború az utolsó 48 óra alatt már a villámháború jellegét öltötte magára, s a német csapatoknak napi 50–60 kilométeres előretörésében bontakozik ki. Már a tegnapi német hadijelentésben olyan helység- és folyó-nevek szerepelnek, amelyek a világháború nagy csatáiból jólismertek, mint St. Quentin, Laon, valamint az Aisne és a Somme. — Hollandiában még a szombati nap folyamán birtokba vették a németek Zeeland utolsó szigetét, Walcherent s Vlissingen kikötő-várost, amelynek tengerparti fontossága talán még nagyobb, mint Rotterdamé. Így a Hollandiában operáló német hadsereg teljesen felszabadult és egész erejével a belgiumi szövetséges haderőkre vethette magát.

A váratlan német nyomásnak hatása nem is maradt el: Antwerpen már a szombati nap folyamán német kézre került s ezzel megdőlt a rendkívüli módon megerősített belgiumi Dyle-állások északi pillére is.

A Belgiumban hadakozó szövetséges haderők következő természetes védelmi vonalának a Schelde látszott. — A német hadvezetőség tegnapi hivatalos jelentése külön is kiemeli, hogy a német hadosztályok Antwerpenből északra átkeltek a Scheldén s részint Gent, részint a tengerpart irányában menetelnek. Így Belgiumban az egyetlen fejlődési lehetőség a szövetségesek számára a Gent-Armentiers-i vonal, ahol a Lys folyó nyújt némi fedezetet.

A Franciaország felé menetelő hadosztályok három irányban látszanak előretörni. A német hadvezetőség tegnapi hivatalos jelentésében

különös kihangsúlyozással szerepelt ez a három név: St. Quentin, Laon, Rethel. Mintha ez a három név a támadás hármastámadás célját takarná.

Az angol légierő látogatása a németek által tartott területek felett

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium közli: A királyi légi haderő bombavetői további sikeres hadműveleteket végeztek az ellenség összekötő vonalait és támaszpontjait ellen. Észak-Franciaországban napközben az ellenség csapatait és átkelő pontjait bombázták. Éjszaka hatásosan támadták Belgiumban az ellenség által használt utakat és vasuti csomópontokat. Vasárnapra virradó éjszaka Németországban igen nagy területen végeztek műveleteket és súlyos bombákat dobtak le több katonai célpontra. Három angol repülőgép nem tért vissza.

Londonból jelentik: Sedan vidékéről Párizsba érkezett jelentések szerint a németek védelmi állások építésébe kezdtek ezen a vidéken.

Francia gépesített osztagok támadása Brüsszeltől délre.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda illetékes helyről közli, hogy szombat este Brüsszeltől délre a német csapatok visszavertek egy ellenséges páncélsítámadást. Német légharóító őrök is beleavatkoztak a küzdelembe és húsz páncélsíkcocsit semmisítettek meg.

Helyzetkép Antwerpenből. — A város szép, régi épületei a harcok során sértetlenül maradtak.

Berlinből jelentik: A német vezérkari főhadiszállás jelentette, hogy Antwerpen teljes megszállása befejeződött. Egy vasárnap esti német jelentés képet ad a megszállt Antwerpenből. Eszerint a város birtokáért folyó harcok után Antwerpen alig lakott város képét mutatja. A külvároshól a városba vezető úton ledöntött táviró-oszlopok, szétszakadt villamosdrótok, felborult villamos-kocsik, elhullott lovak és más állatok hullái láthatók. Az egyik külvárosi villában nagy halom katonai egyenruhát és felszerelési tárgyakat találtak. A legyőzött ellenséges katonák mindent eldobtak,

A német támadás iránya Rethel. Ettől alig 30–40 kilométernyire van Verdun és Reims. Bár a német hadvezetőség tervei még nem bontakoztak ki teljesen, mégis valószínűnek látszik, hogy az ebben az irányban előretörő német haderők a voltaképpen Maginot vonal körülvágására s az ország belsejétől való elvágására törekednek.

Ugy látszik, hogy a német hadvezetőség Franciaországban ugyanazt a haditaktikát követi, amelyet Lengyelországban oly sikeresen alkalmazott, amelynek segítségével a lengyel haderőt 3 hét alatt felgöngyöltette.

Hogy Weygand hadseregfőparancsnok milyen mértékben fogja tudni a nagyszabású német tervet keresztelni, azt a legközelebbi néhány 24 óra meg fogja mutatni.

hogy könnyebben menekülhessenek. A Scheldent át vezető hidat felrobbantották, de a németek pontonhidakat építettek. A külvárosokat a polgári lakosság elhagyta, de Antwerpenben valamennyi lakos otthon maradt. A város mégis teljesen kihalt. Az utcák elhagyottak, a házakat, üzleteket bezárták, az ablaktáblákat papírszalagokkal ragasztották tele és függönyökkel takarták el. A polgárok csak lassanként, óvatosan jönnek elő, de azután föloldódik félelmük s elmondják, hogy négy napja viz és villany nélkül vannak. Láthatóan örülnek, hogy a lakónegyedeket a gyors bevonulás megkímélte a háború borzalmaitól. A városrosháza előtti nagy téren német katonák táboroznak. A régi, szép épületek teljesen épségben maradtak. Antwerpen lakói, akik legnagyobb részét flamandok, megértik, hogy a német katonák nem ellenségeként jöttek. A belga rendőrök és német tábori csendőrök felhívásokat függesztenek a házakra. Ezeket figyelmeztetik a lakosságot, hogy tanusítsanak békés magatartást, mert akkor senkinek sem lesz bántódása. A lakosság különben nyugodtan viselkedik, úgyhogy ezek a felhívások fölöslegeseknek látszanak.

Ostendébe tette át székhelyét a belga kormány.

Ostendéből jelentik: A Havas jelentése szerint a belga kormánnyal együtt odamenedült Ostendébe a francia és angol nagykövetség, valamint a svájci követség is. A francia nagykövetség arra kérte a francia kormányt, hogy adja meg a belga kormány számára a világháborús időkhöz hasonlóan a tartózkodási engedélyt a franciaországi St. Adresse-ben.

Hir szerint a belga királyi család rövidesen megérkezik St. Adresse-be.

Könyörgő istentiszteletek a francia fegyverek győzelméért.

Párizsból jelentik (Havas): Suchard párizsi érsek könyörgő istentiszteletet rendelt el Franciaországért. Az istentisztelet a Notre Dame székesegyházban folyt le. Jelen voltak a

kormány tagjai, az egyházi méltóságok és a különböző egyesületek vezetői.

Ostende légi bombázása. — Angol jelentés az ellenállásról.

Párizsból jelentik: A Havas iroda jelenti valahonnan Belgiumból:

— A német légi haderő péntekről szombatra virradó éjszaka és szombat reggel bombázta Ostendét.

Londonból jelentik: Az angol főhadiszállás jelenti:

— Az angol arcvonalat a szombati nap folyamán szilárdra tették az ellenség hatalmas nyomásával szemben.

A szövetségesek visszavonulásának vonalai. — Az angolok nyugat felé húzódnak

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: Német lapok katonai szakértői egyöntetűen állapítják meg, hogy az ellenség minden vonalon megindult nagyarányú visszavonulása a francia, angol és belga hadvezetés széthúzására következtében nagy taktikai fogvatartásokat árul el. Az angolok nyugat felé igyekeznek kiszabadulni a német nyomás alól, hogy a belgiumi kikötőket különösebb nehézség nélkül elérhessék. A francia hadvezetés tervének sokkal jobban kedvezett volna a dél felé való angol visszavonulás, mert ez lassította volna a német csapatok előhaladását a francia főváros felé.

Gamelint elejtették Párizsban. — Weygand az új hadseregfőparancsnok.

Párizsból jelentik: (Havas.) Weygandot vezérkari főnökké és fővezérré nevezték ki. A kinevezés után Petain tábornagy, Reynaud és Weygand között egy órási tanácskozás volt. A jelentés hozzáteszi, hogy Gamelin tábornok foglalkoztatása valószínűtlen.

Német és francia hivatalos jelentések. — Az észak-franciaországi előnyomulás.

Berlinből jelentik: A vezérkari főhadiszállás jelenti: Walcheren szigetén a német csapatok megtörték az utolsó ellenállást és ezzel egész Hollandia, valamennyi szigetével együtt német kézen van. Észak-Belgiumban a németek Antwerpen bevétele után az állandóan menekülő ellenséget mind tovább üldözik nyugatra. A német csapatok átkeltek a Scheldén és Brüsszeltől nyugatra elérték a Dendre szakaszt. Franciaországban átkeltek a Sombre és az Oise folyón. Le Chateau és Saint Quentin német kézen van. Így vasárnap a német csapatok 120 km. távolságban álltak légvonalban Párizstól. Délen elérték a Laontól északra fekvő vidékeket és az Aisne folyót Bethelnél. Montmeditől észak-nyugatra elfoglalták a Maginot-vonal 505-ös számú hatalmas páncélerődjét. A holland hadsereg kivül a foglyok száma 110 ezer. A légi haderő haékonyan támogatta az előnyomulást. Az ellenség 147 repülőgépet veszített. A németek 29 gépet veszítettek. A hadiszákmány között sok ágyú, köztük 28 centiméteres lövegek is vannak. Egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, egy torpedórombolót megrongáltak. Norvégiában a narviki német csapatok még mindig folytatják súlyos védekező harcukat. Itt is két hajót elsüllyesztettek el.

Párizsból jelentik: Francia hadijelentés sze-

rint Saint Quentin északi vidékén folytató a legfontosabb harcok. A franciák elkcsereedett ellenállást fejtenek ki. Montmedi vidékén a francia csapatok heves támadást vertek vissza és súlyos

veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A francia jelentés ezután több ellenséges repülőgépet lelévését jelenti. Hasonló jelentést közöl az angol légügyi minisztérium is.

Churchill első rádióbeszéde a nyugati hadszíntér eseményeiről

Londonból jelentik: (Rádió.) Churchill, miniszterelnöksége óta, vasárnap este mondotta első rádióbeszédét. Megemlékezett a franciaországi és flandriai harcokról. Elmondotta, hogy a németek áttörték a francia védővonalakon a Maginot-vonaltól északra és páncélos járműveik erős osztagai nyílt terepen pusztítanak, mely az első két napon védelem nélkül állott. Mélyen benyomultak francia területre és riadalmat, meg zür-zavart keltek. Mögöttük most tehergépkocsis osztagok haladnak, úgyhogy újabb hatalmas tömegek nyomulnak előre. A francia hadsereg átcsoportosítása több napon át folyt. Ne engedjük magunkat megfélemlíteni azzal, hogy ezek a páncélos járművek vonalaink mögött is megjelennek. Ha ezek a mi arcvonalunk mögött vannak is, egyes helyeken a franciák is támadó harcot vívnak az ő frontjuk mögött. Mindkét fél veszélyes helyzetben van és könnyen előfordulhat, hogy a helyzet hirtelen átalakul. Ha ez a csata Franciaországban nem vezet eredményre, eljön a mi szigetünkön a folytatása. Ez lesz a harc. Ebben a végveszélyben nem fogunk habozni, hogy megtegyünk minden lépést, még ha a legdrasztikusabbra is van szükség. Ostobaság volna leplezni az óra komolyságát, de még ostobább volna elveszíteni szívünket és hátoreágunkat, vagy feltételezni, hogy egy jól kiképzett és felszerelt 3—4 milliós hadsereget néhány hét vagy hónap alatt le lehet küzdeni gépesített járművek még oly rettenetes rajtaütésével is. En bízom a francia hadseregben és vezetőiben. A hadseregnek csak nagyon kis része szállt komolyan csatába és Franciaországnak csak nagyon kis részét szállták meg eddig. Kedvező az a körülmény, hogy az ellenség jóformán az egész különleges kiképzésű gépesített hadseregét beledobta már a harcba és mi tudjuk, hogy ezeknek nagyon súlyos veszteségeket okoztunk. A főlényt csak támadással lehet visszaszerezni.

Közigazgatási rendelkezések az elfoglalt holland és belga területeken

Seyss-Inquartot nevezte ki a vezér Hollandia birodalmi biztosává

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A vezér Seyss-Inquartot, a megszállott holland területek birodalmi biztosává nevezte ki. A német csapatok védelme alatt álló holland területek közigazgatásának és életének biztosítására. Seyss-Inquart a legfőbb polgári hatalmat gyakorolja a polgári közigazgatásban és közvetlenül a vezér alá van rendelve. A katonai felelősséget az ottani német véderő-parancsnok gyakorolja. A hollandiai jog érvényben marad, amennyiben összeegyeztethető a megszállással.

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A Vezér május 18-ikán a következő rendeletet hozta:

— A versaillesi békeparancs folytán a német birodalomtól elvett és Belgiumba bekebelezett területek ismét német kézen vannak. Belsőleg

Németországgal mindig is kapcsolatban maradtak. Eppen ezért átmenetileg sem kell ezeket ellenséges megszállt területeknek tekinteni és velük úgy bánni. Ezért már most elhatároztam:

1. A versaillesi parancs folytán a Német Birodalomtól elszakított Eupen, Malmédy és Morrenet ismét szerves részeivé váltak a Német Birodalomnak.

2. Az említett területek a Rajna tartományba (Aachen kerület) oszthatnak be.

3. E rendelet megvalósítására vonatkozó határozmányok jogát fenntartom magamnak.

Eupen és Malmédy Németországhoz való visszacsatolásáról számolt be legutóbb a Német Távirati Iroda. Hitler vezér és kancellár a hadműveletekkel kapcsolatosan a Párizs körüli szerződéses függő kérdéseit is rendezte, amint azt az előrehaladás lehetővé teszi.

Eupen és Malmédy járásokat 1920-ban csatolták Belgiumhoz. A két járás a nyugat-német határvidékhez tartozik. A német közigazgatásban szereplő Eupen és Malmédy a régi porosz hasonló nevű kerületet foglalja magában. Valamint a monschauai járás egy részét is. Belgiumhoz való csatolása 1920-ban egy antant határvonó bizottság megállapításai alapján látszólagos népszavazással történt. Az Eupen és Malmédy „Heimatbundjának” kérését, hogy a népszavazást az igazság kedvéért ismételjék meg, nem teljesítették. Kiseb határkiigazítások azonban kölcsönösen történtek.

A vitás terület nagysága 1036 négyzetkilométer és 60 ezer lakosa van. Eupen körzet népességének 99, Malmédynak 70 százaléka németnyelvű. Wallonok, akik a Belgiumhoz való csatlakozás idején határozott rokonszenvet mutattak a németekkel szemben. Csak Malmédy városban laknak és a járás Wallonie nevezetű vidékén tíz községben. Moschau járás néhány községét 2000 némettel azért csatolták Belgiumhoz, hogy a Rötgen-Kalterhinberg vasútszakasz kiépítésével megbontsák a vidék közlekedési és gazdasági egységét.

Napjaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészi címlappal. 236 oldal.

ARA 135 LEI.

Olaszország nem akar távolmaradni az eseményektől

Ciano külügyminiszter beszéde Milanóban

Milanóból jelentik (Stefani): Ciano olasz külügyminiszter vasárnap Cremonából jövet, ahol egy kiállítását nyitott meg, Milánóba érkezett. Itt beszédet mondott, melynek során kifejtette, hogy nagy események óráról-órára új sorsot kovácsoznak Európának és az egész világnak. Olaszország nem vonul el és nem is vonulhat el az életbevágó európai eseményektől, amelyekben Rómának hallatnia kell és hallatni is fogja szavát. A számbavételnek, a hitnek ez a szelleme az, melyben az olasz nép készen áll, hogy szembenézzen azokkal a feladatokkal, amelyekre elhivatva lehet. E feladatunkat parancsolóan előírja a minket, mint szuverén államot szárazföldön és tengeren megillető jogaink védelme és annak szükségessége, hogy megvédjük törekvéseinket, melyek méltányosak, mert természetesen és nélkülözhetetlenek országunk életéhez. Fenn kell tartani Olaszország tekintélyét, mely hű akar maradni kötelességéhez és nagy hivatásához. Amikor az óra eljön, a jelszót átvesszük a Ducétól, aki egyetlen vezérünk.

Olasz-magyar barátkozás Velencében.

Velencéből jelentik: Victor Emanuel olasz király és császár, — aki, mint ismeretes, szombaton nyitotta meg az itt rendezett képzőművészeti kiállítást, — meglátogatta a Velence közelében lévő ipartelepét. 25 ezer munkás vonult fel az uralkodó előtt. Az ünnepségen Hóman Bálint magyarországi vallás- és közoktatásügyi miniszter is részt vett, akit az olasz király melegen üdvözölt. Este Bottai olasz nemzetnevelésügyi miniszter vacsorát adott Hóman Bálint tiszteletére. Felköszöntőjében kijelentette, hogy a két nép barátsága nem szorul újabb bizonyítékra, mert az ma már az európai történelem egyik legbiztosabb formáló tényezője.

— Nemcsak a mi népeink érdekében, — folytatta Bottai, — hanem az egész európai közösség érdekében is egymással egyetértve újjakarjuk teremteni kulturánkat. Az a tudat dobogtatja szívünket, hogy közös erőfeszítéseink révén olyan új nemzedék nő fel, mely Európa újjárendezése érdekében hallatni fogja elhatározó szavát, a rend és igazság szavát.

A török vezérkari főnök látogatása a szövetségesek közelkeleti főhadiszállásán.

Istanbulból jelentik: Inonu köztársasági

elnök szombaton összehívta a minisztertanácsot és fontos megbeszélést folytatott Seidam miniszterelnökkel, valamint Csakmak tábornagy, vezérkari főnökkel. Csakmak vasárnapra virradó éjszaka fontos katonai megbízatással

Amerika semlegességének változása. Hadiszállítások a nyugateurópai államok részére

Washingtonból jelentik (Reuter): Hivatalos körök szerint Roosevelt elhatározza, hogy igyekszik meggyorsítani az amerikai repülőgépek szállítását a szövetséges hatalmak számára. A kormány tagjai hétfőn megbeszélést folytattak az ipari vezérekkel. Áprilisban több, mint 15 millió dollár értékű repülőgépet, löszert és hadianyagot tettek hajóra a szövetségesek számára. Január óta ez volt a legnagyobb hadiszállítási a nyugateurópai államokba.

Newyorkból jelentik: A Német Távirati Iroda panamai jelentése szerint 21 amerikai köztársaság tiltakozó táviratot intézett Roosevelthez. A nyilatkozatokban Németország bevonulását Belgiumba, Hollandiába és Luxem-

több magasrangú katonatiszt társaságában Beyrutba, a közelkeleti szövetséges hadsereg főparancsnokságának állomáshelyére utazott. Utazásával kapcsolatban kijelentették, hogy azt már régen tervbe vették Weygand és más szövetséges tábornokok ankarai látogatásának viszonzására, de mindannyiszor el kellett halasztani az általános helyzet miatt. A sajtó egyidejűleg közli, hogy Weygand megérkezett Párizsba.

burgba jogtalanak, törvénytelenek és kegyetlenek minősíti.

Részletek a belga főváros átadásáról.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda beszámol arról, hogy még szombaton 15—20 francia vadászpilóta megátamodott egy német repülőgépet. A német gépet több mint száz találat érte. A repülőgép vezetője és műszerésze súlyosan megsebesült. A rádiótávirás jobbra karját is lövés érte, balkezeiről két ujját letépték a lövések, a rádiótávirás ennek ellenére átvette a repülőgép vezetését és sikerült az egyik német repülőtéren leszállnia.

A Német Távirati Iroda másik jelentése helyszíni képet ad a megszállt Brüsszélből. A német tudósító leírja, hogy gépkocsin Brüsszél felé haladva egy belga fogollyal találkozott, aki megerősítette azt a német megfigyelést, hogy az angol katonák engedélyt kaptak a foszlogatásra, nehogy azok az áruk német kézre kerüljenek. Noha Brüsszél nyílt város, az angolok a lakosság tiltakozása ellenére felrobantották a hidakat és azok feljáróit aláaknázták. Egy jól irányzott tűz azonban gyorsan arra kényszerítette a még közelben tartózkodó ellenséget, hogy állásaikat kiürítsék. Brüsszél átadása 17-ikén este háromnegyed 9 órakor történt meg a városházán. Néhány perccel később a városházára fölventék a horogkeresztes lobogót. Közben a német utászok egy óra alatt elkészítették a csatornán át az első ideiglenes átjárót. A királyi kastélyra is felvonták a német lobogót. A királyi család és a kormány néhány nappal előbb elmenekült. A német hadosztály röviddel a város elfoglalása után értesült, hogy a várostól északnyugatra angol páncélosokat láttak. A német páncélos vadászok hadoszlopai azonnal a város kijáratára felrobogtak és más csapatok is követték. Egyidőben angol felderítők is megjelentek a város felett, de a közben megérkezett német léghárítók elűzték.

XII. Pius pápa áldást oszt.

Árvíz fenyegeti Baia-Marét

Egyes utcákon félméteres a víz

Baia-Mare. Saját tudósítónk telefonjelentése. Az utóbbi napok esőzése miatt árvízveszedelem fenyegeti a várost. A környező hegyek patakjai kivétel nélkül megáradtak, kiléptek medrükből és hatalmas erővel zúdulnak a városra. A Fűrész-utcán félméter magasan áll a víz. A Szent János-patak szintén kiáradt. A Fűrész-utcai veszélyeztetett lakosok megpróbálták gátat építeni a rohanó víztömeg megállítására. A munkálatok közben egy ösztendős kisleányt magával sodort a rohanó víz. Egy utáskatonna önfeláldozó hősiességgel a kislány után vetette magát és sikerült is kimentenie.

A városi hatóságok egy század utáskatonát kértek segítségül a katonai parancsnokságtól. A Zazar soha nem látott magasságu vizállást ért el. A víz már többhelyen keresztülesapott a védőgátokon s a Malom-utcán elsodort egy lakóházat s két istállót. A lakóházban lakók az utolsó pillanatban menekültek s csak puszta életüket menthették meg. Mindenük a házban veszett.

Buság és Nagybánya között az ár átszakította a vasuti töltést. A forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani. A teherforgalom ezen a szakaszon megszűnt.

Kiöntött a Pece és víz alá borította Össi egy részét

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt héten az egész ország területén ősziesre fordult az időjárás s valamennyi vármegyéből hatalmas esőzésekről, a folyók veszedelmes áradásairól érkeznek jelentések.

Nagyváradon és az egész Biharmegyében napok óta zuhog az eső. Szombat óta az eső záporzerűen zúdul a megyére s a Körös, a Berettyó s a megye többi vizeinek szintje ha-

talmas arányban emelkedik. Nagyváradon vasárnap éjszaka az Össi-telep mellett ismét kiöntött a Pece s víz alatt áll a Szentandrásra vezető országút s az Össi-telepek az országút közelében fekvő része. Az eddigi jelentések szerint az árvíz ügyében a város semmi intézkedést sem tett, pedig ha az eső meg nem szűnik, az Össi-telep újabb katasztrófa előtt áll.

Új vezértitkár a francia külügyminisztériumban

Párizsból jelentik: A hivatalos lap közli Charles Roux volt vatikáni nagykövetségnek a külügyminisztérium vezértitkárává történt kinevezését. Roux ebben a minőségében Alexis Legert követi.

Revolveres rablótámadás Clujon

Cluj-Kolozsvár. Saját tudósítónk telefonjelentése: Megdöbbentő revolveres éjszakai rablótámadás történt vasárnap éjszaka a Fürdő-utca 3. szám alatti lakásban. Ullrich Lajos nyugalmazott vasuti felügyelőt álmában két revolverrel felfegyverkezett ismeretlen férfi támadta meg. Ullrichot megkötözték s hasonlóan ártalmatlanná tették 54 éves háztartási alkalmazottját is. Feleségét nem bántották, mert az az ijedségtől tehetetlenül feküdt ágyában. Már a lakás kifosztásához akartak fogni, amikor a szokatlan zajra fölébredt a szomszéd lakásban lakó Kallós-Klein József tenorékes felesége, aki kihajolt az ablakon és rendőrrért kiáltott. A rendőr közeledtére a támadók elrohantak. A rendőr több lövést adott le a menekülőkre, de nem találta el őket. Az idős vasuti felügyelőt a támadás annyira megviselte, hogy szanatóriumba kellett szállítani.

Új intézkedések a drágaság megfékezésére és az ellátás biztosítására

Bucurestiből jelentik: Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter áttekinítve minisztériuma összes kérdéseit, pénteken a minisztériumban megbeszélést tartott a termelés erősítése, az árellenőrzés és az üzérkedési törvény alkalmazásával megbízott főosztályokkal. A megbeszélésen résztvett Serban földművelésügyi államtitkár is. Cancicov miniszter meghallgatta a kívánásokat és ezután hangoztatta, hogy feltétlen szükség van a drágulás megállítására és az ellátás biztosítására. Vázolta külföldi benyomásait s hangsúlyozta, hogy a gazdasági helyzetet teljes erővel kell irányítani, hogy így kiküszöbölhető legyenek az esetleges későbbi kedvezőtlen hatások. A megbeszélés hat órán át tartott. Új intézkedéseket fognak életbeléptetni a drágaság megfékezésére

és a minél gyorsabb és erőteljesebb ellátásra. Az Argus című lap értesülése szerint az árakat legnagyobb körültekintéssel fogják megállapítani, hatóságos ellenőrzést gyakorolnak, úgyhogy nem lesz lehetséges az intézkedések áthágása, a fogyasztók érdekeinek megsértése. Újból átvizsgálják az árakkal való ellátás akadályozásának okait és olyan intézkedéseket tesznek, hogy a kiskereskedő ne legyen kénytelen áruit a beszerzési áron alól eladni, ami csak arra vezet, hogy nem gondoskodik megfelelő készletről. Különös figyelmet fognak fordítani a faellátás kérdésére. A nemzetgazdasági minisztériumban közelebbről újabb értekezletek lesznek s megtesznek minden, a körülmények által kívánt intézkedést.

A szövetkezetek nem kötelezhetők az igazságügyi bélyeg alkalmazására

Az áthelyezett jegyzők és közalkalmazottak ügye a kisebbségi miniszter előtt. Kiadják az utólagos állampolgársági bizonyítványokat?

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István orsz. képviselő az elmúlt héten Bucurestiben tartózkodott és több fontos közügyet intézett el. Hazaérkezése után tudósítónknak a következő felvilágosítást adta:

Bucurestiben a parlamentben két írásbeli kérdést intéztem két miniszterhez. Az egyiket a belügyminiszterhez, amelyben kértem, hogy rendelje el az állampolgársági bizonyítványok kiadását mindazok részére, akiket utólagosan felvettek a névsorban s akiknek az ügyét az igazságügyminisztérium már jóváhagyta. Kértem a belügyminisztert, hogy rendelje el, hogy a helyi községi előjárások minden további rendelet bevétele nélkül állítsák ki az állampolgársági bizonyítványokat. A másik panaszt a közegészségügyi minisztériumba nyújtottam be, kérve a rokkantsági százalék megállapítására alakított bizottság összehívását, mert eddig mintegy 260 kérvény elintézetlen. Tárgyaltam ezenkívül Silviu Dragomir kisebbségi miniszterrel, akinek három emlékiratot nyújtottam át.

Ugyancsak eljártam a kisebbségi miniszternél több magyar nemzetiségű közhivatalnok ügyében, akiket az előléptetések körül sérelem ért. Az ujonnan kinevezett Ciobanu vallásügyi miniszterrel megtárgyaltam a nagyvárad református püspökség ügyeit és pedig a püspökválasztás megerősítését, a lelkesítő és tanító állások betöltését, a fegyelmi bíróságok határozatainak végrehajtásához szükséges jog-

segély megadását, továbbá az elmaradt kongrua kiutalások ügyét. A miniszter sok jóindulattal megígérte, hogy az előterjesztéseket kedvezően fogja elintézni.

A Nyugdíj Pénztárnál eljártam a lezárt nyugdíjak visszamenőleges kiutalása ügyében és megsürgettem a felküldött kimutatókat elintézését. Ugyancsak megsürgettem az általam készített memorandum alapján a nyugdíjtörvény módosításának ügyét is, amely rövidesen bizottság elé fog kerülni.

A közoktatásügyi minisztériumban végre sikerült elintézni a nagyvárad Református Leánygimnázium nyilvánossági jogának ügyét is. A miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a nagyvárad Református Leánygimnázium visszakapja a nyilvánossági jogot, egyelőre az első osztályra és folytatólagosan a következő osztályokra is.

Az igazságügyi minisztériumban újból eljártam a Szövetkezetek sérelme ügyében, hogy egyes bíróságok az igazságügyi bélyeg alkalmazását a Szövetkezetekre is kötelezővé teszik. Most már kisürgettem a minisztérium rendelkezését, mely szerint a Szövetkezetek nem tartoznak ezt a bélyeget alkalmazni.

Kiket illetnek az elhunyt nyugdíjas járulékaik?

Oradea Nagyvárad. Saját tud. Tegnap a központi nyugdíjpenztár igazgatóságától fontos intézkedéseket tartalmazó rendelet érkezett a pénzügyigazgatóságra. A rendelt elsősorban is foglalkozik azzal a kérdéssel, mi történik, ha valamelyik nyugdíjas a nyugdíj kifizetése előtt hal meg. A rendelet értelmében a halálozás után esedékessé vált nyugdíjat senkinek sem szabad a központi nyugdíjpenztár igazgatóságának különleges engedélye nélkül felvenni. A rendelet ezzel az intézkedéssel visszaéléseket igyekszik megakadályozni. Ugyancsak fontos intézkedéseket tartalmaz a rendelet arra vonatkozólag is, hogy az elhunyt nyugdíjas után kik élvezheti tovább a megfelelő arányos nyugdíjat? Kimondja a rendelet, hogy amennyiben valamelyik nyugdíjas meghal és özvegye nem marad, de esetleg már felnőtt, nagykorú gyermekei vannak, ezek semmi körülmények között nem kaphatják tovább a nyugdíjat. A nyugdíj csupán és kizárólag az özvegynek és a kiskorú gyermeknek folyósítható tovább.

Ötszázalékos kedvezménnyel lehet fizetni május 31-ig a folyó évi első harmadára esedékes állami adót

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság hivatalosan közli, hogy a pénzügyminiszter rendelkezése értelmében mindazok az adófizetők, akik 1940 május 31-ig kifizetik a folyó évi első harmadára esedékes adójukat, 5 százalékos kedvezményben részesülnek.

Az Osservatore Romano nem foglalkozik többé politikával

Rómából jelentik: A Havas iroda közli, hogy az Osservatore Romano, a Vatikán felhivatalosa, amely az utóbbi időben a háborúval kapcsolatos külpolitikai kérdésekben is állást foglalt, megszűnt politikai lap lenni. Az Osservatore Romano ezután túlnyomó részben vallásos kérdésekkel fog foglalkozni s a hadviselő felek harctéri jelentéseit kommentár nélkül közli le. Ez az intézkedés szükségessé vált a Vatikán és Olaszország között fennálló jó viszony fenntartása érdekében.

Ötven százalékkal felértékeltek a Nemzeti Bank aranykészletét

Törvényrendelettel felemelték az arany és a szabad devizák beváltási árfolyamán

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap vasárnapi száma királyi dekrétumot közöl, amely az arany és a szabad forgalomból eredő devizák beváltási árának felemeléséről intézkedik.

A törvényrendelet első szakasza kimondja, hogy a szabad forgalomból eredő devizákat a Banca Nationala a már korábban megállapított 38 százalékos feláron kívül további 56 százalékos felárral váltja. Ugyancsak felemelik az arany beváltási árat is 50 százalékkal. Az eddigi 158.333 lei 33 banis ár helyett az arany beváltási ára 229.999 lei lesz. Ugyanilyen arányban felértékelik a Banca Nationala aranykészletét is.

A második szakasz szerint a felértékelést külön megállapodás szabályozza az állam és a Banca Nationala között. A harmadik szakasz szerint az értékkülönbözethől eredő jövedelem-többletből a rendes költségvetési kiadások nem fedezhetők, hanem kizárólag hadseregfelszerelési célokra fordítható. A törvényrendelet végül kimondja, hogy az eddigi törvények és rendeletek a devizaforgalomról és a külkereskedelmi szabályokról érvényben maradnak.

A törvényrendelet kihirdetése napján már érvénybe lépett.

Figyelem! Figyelem!

Mélyen lezárt áron kaphatók a

Magyar Szemle Társaság következő művei:

Hóman: A magyar történetírás útjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei
Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei
Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Szekfű: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei
Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei

Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Kállay Miklós:

Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ara fűzve 274 Lei, kötve 363 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jókaira emlékeztető gazdag aradásu fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film perog le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzetek életét.

Dante kiadás.

A „desszauai bádogos“

öt év előtt halt meg Hugo Junkers,

a világhírű német feltaláló, a „Ju 52“ megteremtője

Az új európai háborúban repülőgépek döntik el a harcot s a repülőgépekre várnak a legnagyobb feladatok. Épp ezért érdemes megemlékezni Hugo Junkers-ről, aki a modern repülőgépipar egyik úttörő harcosa volt.

Az „acél szárnak“ elnevezett páncélozott repülőgéptől, — mely 1917—18-ban mint gyalogsági repülőgép jelent meg a német fronton — egészen a Junkers bombavetőgépek által a múlt évben elért három nagy rekordig, a gázzal fűtött fűdőszobától a világot uraló legmodernebb repülőgépekig terjedt ki a nagyrepülőgépipar német neosztorának, az 1935-ben 75 éves korában meghalt Hugo Junkersnek működési köre.

Érdekes anekdota forog közzé egy angolról, ki meglátogatta Japánban egyik üzletbarátját, modernül berendezett fényes lakásában. A japán bevezeti angol vendégét a különböző helyiségekbe, megkopogtatja a fűdőszobában a fűtőkészüléket s megjegyzi röviden: „Djünkers.“ Ezután kivezeti angol barátját az üzemekhez s bemutatja neki az egyik osztályon, ahol gázzal dolgoznak, az angol előtt addig teljesen ismeretlen kalóriamétert, miközben magyarázatul ismét csak azt a szót ejti ki: „Djünkers.“ Azután kikerülnek a japán gyönyörű parkjába, hol az öntözőkészülékek működnek már, természetesen a legmodernebb újításokkal felszerelve. A japán rámutat az olajmotorokra és röviden ismét hozzáteszi: „Djünkers.“ — Hirtelen motorzúgás hallatszik a levegőben. Mindketten feltekintenek az égre... Junkers személyszállító gép közeledik. A japán jelentős tekintetet vet angol barátjára s mosolyogva ismétli a titokzatos szót: „Djünkers.“

Most aztán az angol is megértette egyszerre, hogy azok a technikai újítások, amiket a japán neki bemutatott, attól a német származású Junkerstől származnak, akit a — „bádog repülőgépe“ miatt kezdetben kicsúfoltak ugyan, de aki régóta meghódította a világot találmányaival.

Sokáig honfitársai is csak a „Desszauai bádogosnak“ nevezték s valódi céljairól senkinek sem volt határozott tudomása annál is kevésbé, mert sehogysém tudták megérteni, hogy vezethette e rendkívüli embert elméje a gázzal fűthető fűdőszobától egyenesen a teljes fémrepülőgépig és az olajmotorig. Junkers rendkívüli, korszakalkotó képességét elsősorban rajnai eredetében kell keresnünk. Junkers ugyanis 1859. február 3-án a Rajna menti Reydthban született. Már ifjú korában szívesen bolyongott az előtte ismeretlen technikai területekre. Igen sokat kísérletezett és azokat még akkor sem hagyta abba, ha kimenetele kétséges volt. Így Junkerst mindig a nagy kockázatok vonzották s akkor sem riadt vissza, mikor saját személyét kellett találmányainak kipróbálására feláldoznia. Szerette a vidám, de vakmerő sportokat. Lakhelyén, a régi Dessauban „spártai klubot“ alapított, melynek tagjai még ma is nem sokat emlegetik Junkers hajdani tetteit.

A gyos egymásutánban elért sikerek igazolták életfelfogásának helyességét. Miután 1921-ben bevezette Németországban az első posta- és személyszállító repülőjáratokat, egy évtizeddel később már jogos büszkeséggel könyvelhette el, hogy a világ repülőforgalmának egyharmadát a Junkersgépek látják el. A „W 33“ gép, mellyel Köhl és von Hünefeld Amerikába repültek át, a „G 38“, a világ leghatalmasabb repülőgépe, továbbá a „re-

pülő étkezővagon“-ok, „légi szalonkocsik“, valamint az első egy motoros Diesel-repülőgép voltak azok az építmények, amelyek az egész világ érdeklődését felkeltették. Sven Hedin is teljes odszáddal Junkers oldalára állott, akkor, mikor a technikai bürokratizmus, mely nem volt képes az idők folyását megérteni, összeomlással fenyegette Junkers-műveket.

Példaadó szívóssága, ritka önbizalma azonban átsegítette Junkerst és műveit a világháború okozta nehézségeken. Junkers gépei — halála után is — uralják a világ repülőforgalmának nagy részét s nem lehet a mai Németország légi fegyverét elképzelni a régi, biztos és takarékos „Ju 52“ nélkül, mely ma is összekötő teher szállító gépként szolgál, azonkívül alkalmas „kísérleti terem“ céljaira is.

Az egykori „nagy kockázat“ megérte gyümölcsét, mert az a ki azt vállalta — a megfelelő férfi volt.

(u.)

A hollandiai és belgiumi események hatása a nyersanyag-piacra

Milyen nyersanyagokkal rendelkezik Hollandia és Belgium

A belgiumi és hollandiai események élénk izgalmat váltottak ki a nyersanyagpiacokon is és ez az izgalom különösen londoni üzleti körökben volt érezhető. A nyersanyagok iránt ugyanis az eddiginél lényegesen nagyobb kereslet indult meg, ami természetesen a nyersanyagárak emelkedését vonta maga után. Az ón ára például 255 angol fontról és 5 shillingről 263 fontra emelkedett tonnánként. Az árak szilárdulását nagymértékben az idézte elő, hogy a háború kiterjedése bizonyos mértékben megnehezíti a hajóforgalmat, így tehát a nyersanyagok szállítását.

Lényeges befolyást az áru piacokra azonban a jelek szerint a nyugati háború eseményei egyelőre még nem gyakorolnak, illetve ez a befolyás nem nagyobb, mint az, amelyet eddig bármelyik más háborús esemény gyakorolt. Figyelembe kell venni mindenesetre, hogy úgy Hollandiában, mint Belgiumban nagy mennyiségű áru volt felhalmozva. Hollandia jelentős agrárállam, amely nagy kiviteli feleslegekkel rendelkezik és főleg gyümölcsöt, főzelékféléket, tojást, vaját, valamint húst exportált. Belgium viszont vasat exportált, teljes fémszükségletét azonban nem tudta önállóan fedezni, Luxemburg szintén vashányákkal rendelkezik. Tudvalevőleg Hollandiában és Belgiumban erős gyémántcsiszoló ipar fejlődött ki, amely munkáját a nyersgyémántok behozatalára alapítja. Ez viszont a háború következtében megszűnt.

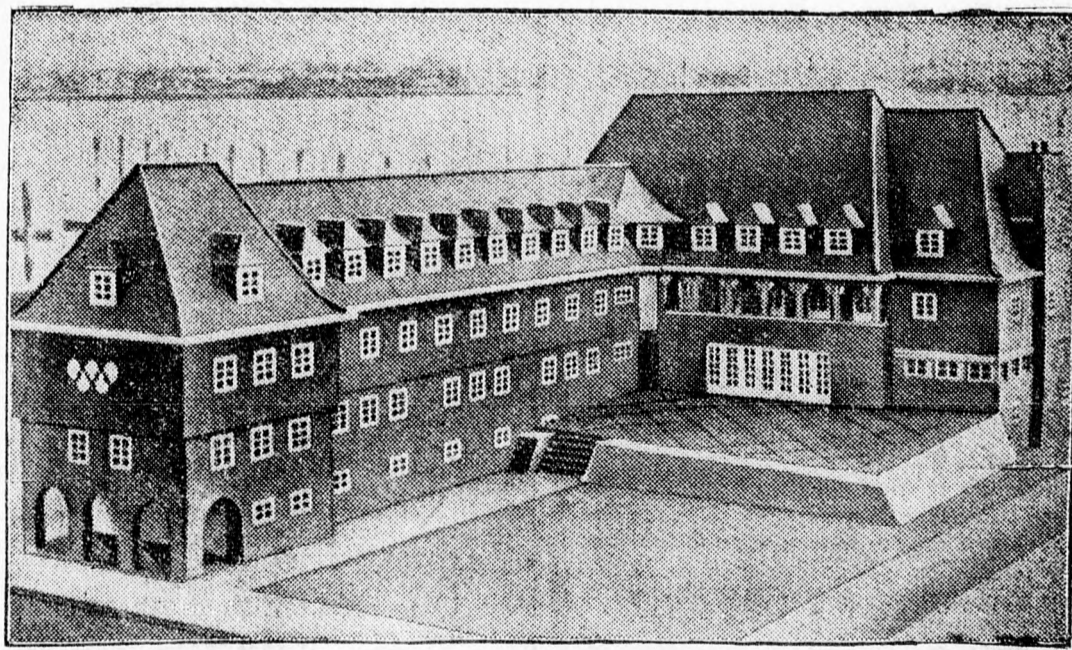
A hollandiai Arnheimben működik a

kontinens egyik legnagyobb ólomvas-tója, a belgiumi Antwerpenben pedig Európa legnagyobb horganyolvasztói

Ezekon kívül Belgium réz-, ón-, kobald-, ólom- és rádium-feldolgozó üzemekkel rendelkezik. A belga fémércék termelése azonban jelentéktelen.

Belgium és Hollandia áru piacainak problémáját nem annyira az anyaország, hanem a gyarmatok termelése képezi. A belga Kongó tudvalevőleg nagymennyiségű rezet, ónt, valamint ipari gyémántot termel. Ezekon kívül kobald és rádium is található a belga Kongóban. Olyan nyersanyagok ezek, amelyek nagyrésze rendkívül fontos a háború folytatása szempontjából.

Ami Hollandiát illeti, ennek legfontosabb háborús ipari terméke az óriási mennyiségű ón és gummi. Tudvalevő, hogy a holland gyarmatok nyersolajat is termelnek és ezeken a gyarmatokon modern, nagyarányú petróleumfinomítók működnek. A világpiacokat Hollandia jövője elsősorban az ón és a gummi szempontjából érdekli. Ennek a két terméknek áru piacait évek óta nemzetközi kartellek ellenőrzik, amelyeket viszont a fontosabb termelő országok kormányai vezetnek. Tekintettel arra, hogy a gummi és az ón árait a kartell meglehetősen magas színvonalon tartotta, ezekben az árakban Hollandiának a kartellból való kikapcsolódása esetén esés állhat be. A legközelebbi érdekelt fél ebben az ügyben Anglia.

Régi hollandi ház

SPORT

Mindkét Duna-kupa mérkőzést megnyerte a magyar válogatott

Magyarország — Románia 2:0 (0:0) — Magyarország ifj. — Románia ifj. 1:0 (1:0)

Szombat és vasárnap a magyar-román mérkőzések egész sorozatát hozta. Szombat este a budapesti Városi Színházban Románia és Magyarország ökölvívói mérték össze erejüket, míg vasárnap a két ország három válogatott labdarúgócsapata találkozott egymással. Budapesten játszott az első válogatott és az ifjúsági válogatott, míg a román fővárosban a tartalékválogatottak küzdöttek. A magyar-román labdarúgás nagy összecsapása hozza legelőször igazolta a papirformát. A nagy válogatottak Budapesten kevés kilátása lehetett a győzelemre a technikai és rutinfölénnyel játszó magyar együttes ellen. A sziklaszilárd román védelem így is a mérkőzés hatvannyolcadik percéig kétségessé tudta tenni az eredményt s kis híján meglepetést hozott a budapesti közönség számára. A magyar B) vereségére számítani lehetett, hiszen a román tartalékválogatott első válogatottnak is megfelelt; ilyen nagyarányú győzelmet azonban a legreménykedőbb bucaresti szurkolók sem vártak. Az ifjúsági válogatottak találkozójának eredménye a vereség ellenére biztató a románokra, mert mindenki nagyobb arányú vereségre számított. Az érdekes találkozóról az alábbiakban számolunk be teljes részletességgel:

Budapestről jelentik: Októberi, szeles, esős idő fogadta vasárnap délután az Üllői-úti pályára kifutó román és magyar válogatottat. A mérkőzést végig süvítő szélben és csapkodó esőben játszották le. A hideg eső és a kedvezőtlen időjárás ellenére huszezer néző szorongott a pálya körül.

Ünnepélyes üdvözlések között vette kezdetét a nagy mérkőzés. Az üdvözlések elhangzása után Popovics jugoszláv játékvezető sípjelére a következő összeállításban helyezkedtek el a csapatok:

Magyarország: Csikós, Pákozdy, Polgár, Király, Sárosi III., Dudás, Kincses, Harangozó, Sárosi dr, Toldy Gyetvay.

Románia: David, Sfera, Lenghel, Vintila, Juhász, Demetrovics, Bindea, Spielmann, Barátky, Reuter, Gica Popescu.

Első féldió.

Választáskor a magyaroknak kedvez a szerencse s így az első féldiót széllel szemben kell játszani a román csapatnak. Ennek megfelelően a magyar csapat kezd támadni, támadást támadásra vezet és úgy látszik, hogy a magyar csapat gólokkal nyeri a mérkőzést. Az első tíz perc ugyszólván teljesen a magyaroké és a románok védekezni kénytelenek. Az azonban kitűnik, hogy ezen a téren elsőrangban áll a román csapat. A sziklaszilárd, erélyes, jól fejelt s gyors védők minden helyzetet tisztáznak. Davidnak nagyszerű napja van, remekül véd és a leglehetősebb labdákat is biztosan hárítja el. Lövést lövés után véd.

A szél által támogatott magyar csapat szinte állandóan támad és a román csatársor csak ritkán jut szóhoz. A magyar csatársor azonban sokat hibázik.

A magyarok nem ismerik fel a szél ellenszert, minden labdájuk hosszú. A csatárok nem játszanak rosszul és bár az összjátékuk dűcögős, vannak szép momentumai. De hiányzik belőlük minden lendület, erő és küzdőképesség, úgy, hogy

minden támadás pepecselésbe fullad és a gyors, erélyes román védelem mindig közbe tud lépni. Több nagy helyzete van a magyar csapatnak. Sárosi egy hatalmas lövése a kapufán pattan, levágódik és végigperreg a kapu előtt, azonban nem lesz gól belőle. A többi lövések még eddig sem jutnak, vagy a kapu mellett süvitenek el, vagy David zsákmányai lesznek.

Második féldió.

Szünet után a román csapat támad széllel. A szél segítségével a román csatársor többször van frontban, azonban a csatársornak nincs jó napja és nem tud eredményt elérni. Barátky, Gica Popescu összjáték után a szélső lő és Csikós védővéde. Ez a magyar kapus első komolyabb védése. A magyar csatársor azonban most szerencsés. A 16. percben belső csatárakció után parázs helyzet alakul ki, Sárosi III. lő rá, de fölé. A 22. percben Sárosi elől Sfera kornerre ment. A sarokrugást Kincses íveli, Sárosi kiemelkedik a tömegből és fejről a labda villámszerűen vágódik a hálóba. (1:0.)

Gól után a román csapat fergeteges támadásokat vezet. Demetrovics, Spielmann, Barátky a labda útja, de Csikós kiüti. Utána Barátky mellélő. A magyar oldalról Harangozó lövését védi David. Barátky szöktetné Bindeát, a labda azonban lesben találja a szélsőt. A 28. perc újabb váratlan gólt hoz. Már úgy látszik, hogy Gyetvay elvezette a labdát és ballal kell beadni, ehelyett jobbal rá-

Négygólos győzelmet aratott Bucurestiben a román második garnitúra

Románia B. — Magyarország B. 5:1 (3:1)

Bucurestiből jelentik: Akár a pesti mérkőzéseken, itt is hideg eső és szél paskolta a két nemzet játékosait az egész mérkőzésen át. A román főváros sportszerető közönsége így is hatalmas tömegben vonult ki a mérkőzésre.

Már az első összecsapáskor meglátszott, hogy a román csapat összeállítása sokkal sikerültebb volt, mint a magyarországiaké. A román csapatban nem egy olyan játékos szerepelt, aki méltán játszhatott volna az A) csapatban is. A magyar B) összeállítását sok huzavona előzte meg s ez meg is látszott a csapatban.

Sorozatos román támadásokkal indul a mér-

lő és a labda kapufáról a bal felső sarokba hull (2:0). Ismét román ellentámadás következik, Bindea lesből indul, a kifutó Csikós felett áttemeli a labdát, be is esik a hálóba, azonban — offszaid volt. Román részről Spielmann rosszul lő és mellé, Toldi pedig Davidba. Barátky egyedül tör kapura, két korner is lesz belőle, de gól nem. Barátky fejről a kapufára pattan a labda, innen kapu fölé. Az utolsó percben beszorul a román csapat, Sfera felszabadít és vége a mérkőzésnek.

Bírálat.

A magyar válogatott győzelme kétségkívül megérdemelt. Tény az, hogy a román védelem sokáig tudta tartani magát és nem egy biztosnak látszó góltól mentette meg csapatát. Azonban a magyar támadósor meg nem szűnő kemény ostroma kifárasztotta a védekezőket s bíróképességük fölénye döntötte el a mérkőzés sorsát. A találkozó nagy szépséghibája: a kedvezőtlen időjárás is nagyban befolyásolta a játékot s a felázott pályán csak az győzhetett, aki ténylegesen tovább bírta izommal és tüdővel. A győztes csapatból Sárosi III. vált ki, kemény és fáradtságot nem ismerő játékaival. Jól játszott még Sárosi dr és Dudás is. Csikósnak nem volt alkalma tehetségét csillogtatni. — A román csapatból a közvetlen védelem s elsősorban David ragadtatta elismerő tapsra nem egyszer a magyar közönséget. Kitűnő formában játszott ezenkívül Juhász s valószínűleg miatta cserélt helyet Sárosi dr és Dudás. A román csatársorból egyedül Barátky mutatott igazi válogatott játékot.

Magyarország ifj. — Románia ifj.
1:0 (1:0)

A nagy mérkőzést megelőzően szép küzdelmet vívott a két ország ifjúsági válogatottja. A fiatalok mérkőzése szép játékot hozott. Végig magyar fölény jegyében telt el a mérkőzés, de az állandóan támadó magyar csatárokat balszerencse kísérte s kénytelenek voltak megelégedni az egygólos győzelemmel. Kitűnő volt a román ifjúsági közvetlen védelem és fedezetsora. A mérkőzés egyetlen gólját Harsányi lőtte.

Nagyarányú vereséget szenvedtek a román ökölvívók Budapesten

12:4 a mérkőzés eredménye

Budapestről jelentik: Zsufolt nézőtér előtt a Városi Színház színpadán találkozott szombaton a két ország válogatott ökölvívó csapata. A mérkőzést a magyar csapat 12:4 arányban nyerte. A román csapatból mindössze Jelesneac és Andreev győzött. A magyar csapatból Podány, Bondi, Csigolya, Németh, Szolnoki és Homolya győzött. A legutóbbi a második menetben kiütötte Lungut.

Belföldi sporteredmények

Alaposan kikapott a NAC Baia-Máren. Nagyarányú vereséget szenvedtek a román ökölvívók Budapesten. Kevésszámú közönség előtt csuszós, sáros pályán játszották le a Kárpát FC—NAC barátságos mérkőzést. A mérkőzés a NAC 6:2 (1:2) arányú vereségével végződött.

B. LIGA-MÉRKŐZÉSEK:

Csernovitz: Dragos Voda—Nistru 4:1.
Lugoj: Vulturii—Mica 3:2 (2:1).
Petroșani: Jiul—Electrica 1:1 (1:0).
Timișoara: Minerul—Rinizia 2:0.
Resica: SSNR—Sodronyipar 3:0.
Tg.-Mures: MSE—Olimpia 2:1.

A május havi légvédelmi előadások sorrendje Oradean

A város légvédelmi hivatalának közlése szerint a május havi légvédelmi előadásokat a Katolikus Kör nagytermében délután 3-tól 5-ig fogják megtartani a következő sorrendben:

Május 22-én a P kezdőbetűsök.
Május 23-án az R kezdőbetűsök.
Május 24-én az S kezdőbetűsök.
Május 25-én a T kezdőbetűsök.
Május 27-én az U kezdőbetűsök.
Május 28-án a V kezdőbetűsök.
Május 29-én a Z kezdőbetűsök.

Az előadásokon kötelesek résztvenni úgy a férfiak, mint a nők hetéves kortól 80 éves korig, kivéve azokat, akikre a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakasza vonatkozik.

Korompai József:

Az örök élet érettségijén

Ára tűzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valóságos szoltára és himnusza ez a könyv.

János József S. J.:

MÁRIA

A Mária tisztelet dogmatikája és lélektana.

A tudós és művész együttes hódolata Szűz Mária előtt. A tudós szerző kulturális áramlatok és valláslélektani tények elemzéséből indulva ki, tömör, briliáns kis essayekben ad teljes mariológiát, a művész pedig Szűz Mária életét dolgozza fel. A két szerző mellett a nyomdalművészet is remekelt ezen a könyvön.

Ára: 135 lei és portó.

Megrendelhető: Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg s nem adunk vissza

NAGYSZABÁSÚ LESZ AZ IDEI „BUCURESTI HÓNAP”. Bucurestiből jelentik: A Bucuresti Hónap az idén nagyszabású keretek között nyílik meg. Dombrovski tábornok, főpolgármester kijelentése szerint a kiállítás időpontjában nyári színház is lesz, ahol naponta színházi és mozielőadásokat tartanak. A vidéki látogatók 50—75 százalékos utazási kedvezményben részesülnek, de ezenkívül is még számos kedvezményt biztosítanak számukra, amit kellő időben részletesen fognak közölni.

Halálozás. Tordana László szívroham után 71-ik évében elhunyt. Özvegye Géza ny. g. takarékpénztári főtitkár, földbírtokos. Híve a kiterjedt családát horított gyászba. Temetése általános nagy részvét mellett ment vége.

FELVÉTEL A KEGYES-TANÍTÓRENDBE. A romániai Kegyes-tanító (piarista) rend tagjai közé felvesz és paptanárokká képez olyan római katolikus ifjakat, akik a liceum VI. vagy VII. osztályát jó eredménnyel elvégezték, jó magaviseletet tanúsítottak, valamint olyanokat, akik a baccalaureátusi vizsgát letették. Akik hajlandóságot éreznek magukban a paptanári pályára, felvilágosításért forduljanak bizalommal a rend főnökségéhez. (Cluj-Kolozsvár, Str. I. G. Duca 5.). A jelentkezés határideje július vége.

A sígheti Felnőtt Leányok Mária Kongregációja bensőséges keretek között ünnepelte tízéves fennállásának évfordulóját, amelyen Vizler László prézes, lelkész mondotta az ünnepi beszédet. Vandra Margit, Markovits Mária, Szénássy Emma szavatai mellett több előkérpet adtak elő, amelyekben Császár E., Ciornea M., Francz V., Matkovits M., Orsz I., Vandra B. szerepeltek sikerrel.

Az oradeai Kereskedői Tanács közleménye. Felhívjuk a spekulá törvény értelmében közszükségleti cikkeknek minősített árukkal foglalkozó összes tagjaink figyelmét arra, hogy az adóátvételével kapcsolatos adóváltozás folytán az üzletekben kifüggesztett adóbizonyítványt az illetékes adóhivatalnál hivatalos kiegészítés végett be kell mutatni. Titkári hivatalunkban részletes felvilágosítást kapnak.

Első szerelem

Bókay vigjátéka.

JULIUS ELSEJÉIG MINDEN KERESKEDŐ ÉS IPAROS KÖTELES LÉGVÉDELMI FELSZERELÉSÉRŐL GONDOSKODNI. Aradról jelentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy az 1939 március 6-iki légvédelmi törvény értelmében folyó évi július hó elsejéig minden kereskedő és iparos köteles saját költségén légvédelmi felszereléséről gondoskodni. Minden kereskedő és iparos, akinek harmincnél kevesebb, vagy 30—100 alkalmazottja van, a kamaránál megkaphatja azoknak a cikkeknek a jegyzékét, amelyeket a légvédelmi felszereléshez július 1-ig okvetlenül megvásárolni tartozik. A 100—200 alkalmazottal dolgozó vállalatoknak elsősegély-nyújtási csoportot kell alakítaniuk. Az erre vonatkozó összes felvilágosítások a megyei főorvosi hivatalban, vagy a megyei légvédelmi alzóna (Comandamentul subzonei A. A. Jud. Arad) hivatalában szerezhető be. A 200—1000 alkalmazottal és ennél többel dolgozó vállalatoknak egészségügyi csoportokat kell szervezniük. A szükséges tudnivalókat a megyei vagy városi főorvosi hivatalban, vagy a légvédelmi alzóna hivatalában közlik velük. Julius elseje után a légvédelmi és tengerészeti minisztérium közgei ellenőrzik a vállalatokról, hogy az előírt utasításokat végrehajtották-e. A törvény 6. hónaptól 2 évig terjedő elzárással és 5000—50.000 leiig terjedő pénzbírsággal sújtja azokat, akik az előírt rendelkezéseket nem tartják be.

A BRASOVI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖZGYŰLÉSE. Brasov-Brassó. Saját tud. A brassói római katolikus Egyházközség vasárnap tartotta meg évi rendező közgyűlését, amelyet Vasvári Aladár főesperes-egyházi nagyatya vezetésével nyitott meg. Paulus Ferenc gondnok tette meg az évi jelentést, amelyet egyhangulag elfogadtak. Végül megejtették a választásokat, amelynek során betöltötték az ügyészi, jegyzői és egyházmegyei tanácsosi tisztségeket s tizenegy rendező választmányi tagot és tíz pötagot választottak meg.

Zürichi nyitás. Párizs 8.20, London 14.50, Newyork 4.46, Milánó 22, Berlin 178.75, Szofia 550, Belgrád 10, Bucuresti 237.

Szentségimádás. A marosvásárhelyi római katolikus egyházközség nagy fényvel és bensőséges áhitattal tartotta immár hagyományossá vált tizenötödik éjjeli szentségimádását, — pünkösdi vigiliáján. A 12 órán át tartó szentségimádáson, amelyet XII. Pius pápa szándeka szerint a világ békejéért ajánlottak fel, a hívek rendkívüli nagy serege vett részt. Külön tartottak imádási órát a különböző egyesületek, kongregációk és katolikus iskolák növendékei is. Az ájtatosságot befejező hajnali szentmisén több mint félezer hívő járult a közös szentáldozáshoz.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG VADULCRISULUI ALLOMASÁN. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Tegnap este fél 9 órakor, valószínűleg hibás váltóállítást következtében, a Kolozsvárról induló 3001-es kolozsvár-nagyvárad-i személyvonat a révi vasuti állomáson belerohant egy ott veszteglő tehervonatba. Az összeütközés következtében a tehervonat mozdonya és több vagonja erősen megrongálódott. A személyvonat mozdonya nem sérült meg. A két vonat utasai közül tizenegyen többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. Félóra múlva a vasuti összeütközés után, Kolozsvárról és Nagyváradról segélyvonatokat indítottak a szerencsétlenség színhelyére. A sebesülteket a vonaton érkező vasuti orvosok részesítették első segélyben és a súlyosabb sebesülteket a kolozsvári sebészeti klinikára szállították.

ÖNGYILKOS LETT EGY MAGYARORSZÁGI KORMÁNYFŐTANÁCSOS. Nyiregyháziáról jelentik, hogy Goth László kormányfőtanácsos, a kisbátori uradalom jószágkormányzója lakásán agyonlőtte magát és meghalt.

Milliók károkat okozott egy tévedés, amelynek következtében a fuvarlevél mást tartalmazott, mint a másodpéldány. Timișoara-Temesvárról jelentik: A temesvári tábla legutóbb milliók kártérítési pert tárgyalt. A keresetet a CFR adta be a Bánáti Kereskedelmi Rt. ellen azon a címen, hogy a vasutnak egymilliókétszáz ezer lei kára volt abból a körülményből kifolyólag, hogy 1937-ben egy Franciaországba irányuló létszállítvány fuvardíját a teljes vonalon az említett cég viseli, a másodpéldányon az állott, hogy a fuvardíjat a cég csak a román határállomásig fizeti, vagyis a további fuvardíjat a francia vasutak kötelesek behajtani a vásárlóktól. Ennek megfelelően a CFR a fuvardíjnak csak egy jelentéktelen hányadát hajtotta be, a francia vasutak pedig a további fuvardíjat a CFR-től követelték. A CFR kártérítési keresetet indított a Bánáti Kereskedelmi Rt. ellen, amely arra hivatkozott, hogy a mulasztást csak a vámügyi-szolgálat követhette el, ezért pedig ő nem felel. A törvényszék ezt az érvelést elfogadta és a keresetet elutasította. Fellebbezés folytatás került az ügy a tábla elé, amely a közeljövőben hirdeti ki határozatát.

Első szerelem

Bókay rendezésében.

Tizennégy millió lei az aradi utak javítására. Aradról jelentik: A városvezetőség az idei költségvetésbe 20 millió leit vett fel a teljesen tönkrement aradi utcaburkolatok javítására és karbantartására, amit a királyi helytartóság 2 és félmillió leire csökkentett. Tekintettel arra, hogy ez az összeg csupán csepp lett volna az aradi aszfaltödrök tengerében, a városvezetőség új előterjesztést tett a királyi helytartóságnak és személyesen ismertette Marta Alexandru dr királyi helytartóval az aradi utviszonyok terén uralkodó lehetetlen állapotokat. A királyi helytartó megértően fogadta az előterjesztést és elvonta a múlt héten hozzájárult a vonatkozó költségvetési tétel olyan módon való növeléséhez, hogy más előirányzatokból elvont összegeket fordítsanak utjavítási és karbantartási célokra. Első tervek szerint további 9 millió leit akartak erre a célra előirányozni, ujabban azonban további költségvetési átalakítások révén összesen 14 millió leiel szerepeltetik a költségvetésben az utak javításának és karbantartásának költségeit.

A nyolcadik gyermek hereszlelője

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Az idegtépió táviratok, a háború véres hírei, a tomboló csatákról beszámoló jelentések között jóleső érzés egy kedves, egyszerű és mégis oly napsugaras eseményről beszámolni. Az ilyen hírek olvasásakor, hacsak egy pillanatra is, de elfelejti az ember, hogy véres szuronnal világtörténelmet irnak, elfelejti, hogy nemzetek vívják élet-halálharcukat — s csak azt látja egy pillanatra, hogy akarmilyen vihar is dúl-höng, az ember mindig ember marad s a szív szavát akarmilyen ágyudörgés és bombarobbanás zaja sem tudja tulharsogni...

...Egyszerű, szerény kis híradás pedig... Horváth Ferencné kenyérkereső nélkül álló hétgyermekes családja nevét jól ismerik olvasóink és Horváth Ferencné is jól ismeri olvasóinkat, hiszen hosszú idő óta csak jószívű olvasóink adományaiból tartja fenn magát és családját s a hosszú kemény telet nem tudta volna átküzdeni szerető támogatás nélkül.

Hét éves gyermekszáj s béna férj kért mint nap betevő falatot s egyszerre néhány nappal ezelőtt a hét éves száj nyolcra szaporodott: Horváthnének megszületett a nyolcadik gyermeke. Szívesen fogadták a kisfiút, bár újabb gondbarázdát szántott a sorsa fölötti aggodalom az édesanya homlokára. Ugy szerette a legkisebbiket is, mint a többi hetet s éppen azért minden reménytelenségében és kétségbeesésben törödni akart vele... Törödni akart a nyolcadiklakk is s jobban aggodott az újszülött kisfiúért, mint sokan mások, akik nem aggodnak a gyermekért...

S Horváth Ferencné ismét megsegítette a szegényekkel törődő Mindenható. Ismét akadtak jólelkűek — s a réti Református Fűszövétség a keresztapaságot, míg a leányszövétség a keresztanyaságot vállalta el. A nagyváradai Magyar Népközség is a segítségükre sietett.

A nyolcadik gyermek keresztelője vasárnap délelőtt ment végbe könnyekig ható kedves külsőségek között a réti református imaházban. A kedves keresztelőt összekapcsolták az anyák napjával s dr Szabó Lajos réti református lelkész költői szép beszédet mondott az édesanya hivatásáról. A zsfolt imaházban istentisztelet után a gyermekkel a keresztanya és a keresztapa — leányszövétség elnöknője s a fűszövétség elnöke az Ur asztala elé járult s könnyes szemmel hallgatták Szabó Lajos igehirdetését. Mőgöttük a leány- és fűszövétség tagjai sorakoztak fel.

A lelkész után Arvay Árpád, a Magyar Népközség főtitkára emelkedett szólásra.

— Anyák — mondotta többek közt a főtitkár — akiknek még nincs gyermeketek, vagy akiknek sokkal kevesebb gyermeketek van, mint ennek a hős asszonynak: ne féljetek a gyermeket hozó anyagtól s tájjátok ki előtte ablakotokat.

Arvay Árpád ezután borítékban átnyújtotta Horváthnének a Magyar Népközség ajándékát: egy ropogós ezer leiet...

Eddig szól a híradás. Rövid egyszerű és szerény hírecske, azért valahogy úgy érezzük, hogy minden betűjéből a szív és a magyar összetartás napsugara árad.

Marjalaky Tibor.

Temetések. Jézán Lucretia meghalt 50 éves korában Nagyváradon, Pavel püspök-utca 20. sz. lakásán. Temetése május 20-án volt a Rulikovszky-temetőben. — Nyul József 55 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése a Halter kapujából május 20-án volt az olasz temetőben. (Caritas.)

Első szerelem

Bemutató előadás kedden.

Távollétében egyhávi elzárásra ítélték a viagyázatlan fodrászsegédet, aki leforrázott egy uriassonyot. Kolozsvár. Saját tud. Érdekes kártérítési pert tárgyalt a kolozsvári városi járásbíró, Maria Costescu kolozsvári uriassony-tavaly március 11-én az egyik Baritiu-utcai fodrászletben ondoláltatott, amikor egy forróvizel telt edény, amelyet Baró László fodrászsegéd az urinó figyelmeztetése dacára a gázcsapra tett melegedni, felborult és súlyos égési sebeket okozott az urinó lábán. Costescu Mária, miután betegségéből felgyógyult, azonnal eljárást indított a gondatlan borbélysegéd ellen, akit a járásbírósg a tegnapi tárgyaláson dr Muradin Erna ügyvédnö érvelése alapján távollétében egyhávi fogházbüntetéssel sújtott és kötelezte 50.000 lei polgári kártérítés megfizetésére.

RÁDIO

SZERDA, MÁJUS 22.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Részletek Suppé, Lehár, Offenbach, Oskar Strauss, Messenger operettjeiből, Franz Völker, Robert Bugeot, Martina Wulf és Hugó Wolf énekszámaival. 12.55 A Naidin zenekar műsora. Románok és nemzeti áriák. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 A Kreutzer bécsi zenekar 14 Hírek. 14.20 Ariák Zeller, Lehár, Letoek, Milöcker, Kálmán és Ganne operettjeiből. Erna Sack, Peter Anders, Franz Völker és Le Cesio énekszámaival. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Művészeti krónika. 19.15 Északi hangverseny hanglemezeiről. Grieg: A-moll koncertje (Wilhelm Backhaus), Sibelius: Finnország, szimfonikus költemény. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Gh. Bălăceanu tanár felolvasása a romániai fürdőkről és ásványvizekről. 20.15 Nadja Chebap, Johann Strauss, Alfred Grünfeld és Sauer műveket zongorázik. 20.45 Hírek. 21 Mascott, Audran operettje. 21.50 Hírek. 22.40 Sporthírek. 23.15 Szórakoztató hanglemek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Torna. 8 Hírek, hanglemek, éntrend. 11 Hírek. 11.30 Felolvasások. 13.10 Hanglemek. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 15.30 Dely Margit magyar nótákat énekel Balázs Kálmán cigányzenekara kíséretében. 15.30 Hírek. 17.10 Gyermekdelután „Muzsikáló állatkert”. 17.45 Hírek, időjelzés. 18.15 T. Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18.35 Salla Domokos vidám felolvasása. 19 A rádió szalonzenekarának műsora. 19.50 Hajós Károly dr. felolvasása a tavaszi betegségekről. 20.15 Hírek. 20.25 Tánccsere. 20.45 Márai Sándor felolvasása Krúdy Gyuláról. 21.15 Hovacsina, Musszorgszky zenedrámája. Szünetben: Hírek, időjárásjelentés 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Tánccsere. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 23.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Dalok és szanok hanglemezeiről. 13 Lucian Galperini (énekfűrés) és Covadilo (zongora) hangversenye. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 A rádió zenekarának hangversenye, vezényel John Giliga. 14 Hírek. 14.20 A rádió zenekar hangversenyének folytatása. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Tudományok krónika. 19.15 Szláv hangverseny hanglemezeiről. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 N. I. Herescu felolvasása Vasile Alexandriáról. 20.15 Operatindulók hanglemezeiről. 20.45 Hírek. 21 A filharmonikus zenekar szimfonikus hangversenye. Vezényel: Constantin Curcan. Valentina Cretoiu-Tassian énekszámaival. Szünetben: Hírek, sporthírek. 22.10 A Szimfonikus hangverseny folytatása. 22.50 Részletek szláv operákból. 23.45 Hírek francia, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 9 Hanglemek. 9.45 Hírek. 11 Római katolikus istentisztelet. 13.20 Időjelzés, időjárásjelentés. 13.30 A rádió szalonzenekarának hangversenye Orosz Julia énekszámaival. 14.45 Hírek. 15 Hanglemek. 16 Harsányi Gizi meséi. 16.30 Farkas Jenő cigányzenekara. 18 Hírek. 18.15 Cs. Szabó Kálmán felolvasása Ugron Gáborról. 18.45 A Beszkárt zenekar műsora. 19.10 Nagyhatalmak élettere. Strömpl Gábor dr. felolvasása. 19.45 Baromfitenyésztési tanácsadó. 20.35 Délibábkisasszony. Barsi Ödön mesejátéka. 21.30 Dohnányi Ernő és Talmányi Emil zongora-hegedű műsora. 22.05 Somogyváry Gyula felolvasása. 22.15 Holéczy-jazz. 22.40 Hírek, sporthírek. 23.10 Toll Árpád cigányzenekara és a rádiózenekara muzsikál. 0 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 0.25 Hanglemek. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, MÁJUS 24.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Szórakoztató hanglemek. 12.40 Vasile Julea zenekarának hangversenye. Rodica Bujor énekszámaival. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 Vasile Julea zenekara hangversenyének a folytatása. 14 Hírek. 14.20 Operett-áriák hanglemezeiről. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Műszaki posta. 19.17 Angol hangverseny hanglemezeiről. 20 Jon Nestor felolvasása a román történelem-előtti korról. 20.15 Hegedűművek hanglemezeiről. 20.35 Eugen Anyegin, Csajkovszkij operájának közvetítése a bucaresti román operából. Szereplők: Virginia Miciora, Dora Massini, Aura Davideanu, Maria Snejlina, Serban Tassian, Viorel Chidicianu, Nic. Severeanu, Nic. Teofanescu, George Marinescu és Lucian Nanu, vezényel: Egizio Massini. Szünetben: hírek, sporthírek, majd 23.15-kor hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemek, éntrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás a rövidhullámú gyógyításról. 13.10 Senyei Szabó Ilona énekel, Dömötör Tibor hegedül. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 A rendőrzeneke műsora. 15.30 Hírek. 17.15 Diáklőra. 17.45 Hírek. 18.15 A rá-

dió szalonzenekara. 18.40 Sportközlemények. 19.15 Közvetítés egy németországi repülőképző telepről. 19.35 Toki Horváth Gyula cigányzenekara. 20.15 Hírek. 20.30 Nilusi legenda. Takács Jenő táncjátéka. Bajazzók Leoncavallo zenedrámája. Szünetben: külügyi negyedóra, hírek. 23.40 Jazz. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Rátz Béla cigányzenekara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, MÁJUS 25.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Operett-részletek hanglemezeiről. 12.50 Georgiu mandolinzenekar hangversenye. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 Operett-áriák hanglemezeiről. 14 Hírek. 14.20 Operett-részletek hanglemezeiről. 18 Országőrök órája. Dr. Sever Pop országőrpáncsnok beszél; a balázsfalvi gimnázium ének- és zenekara. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01 Színházi és filmkrónika. 19.17 Régi zeneszerzők műveiből (hanglemek.) 19.50 Ma-

gyar nyelvű hírszolgálat. 20 Constantin Noica felolvasása. 20.15 Balettzene hanglemezeiről. 20.45 Hírek. 21 A rádió postája. 21.15 Max Bruch „A harang”, oratorium. Szünetben hírek, sporthírek. 21.15 Tánccsere. 22.05 Hírek, sporthírek. 22.25 Giovanni Carlo, Maria Clari „Stabat Mater”, oratorium. 23 Szórakoztató és tánczene hanglemezeiről. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna, hírek, hanglemek, éntrend. 11 Hírek. 11.15 Ifjusági rádió. 13.10 Lilitzky szalonzenekara. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Szórakoztató hanglemek. 15.30 Hírek. 17.15 Szabó István dr. felolvasása a török hódoltság koráról. 17.45 Hírek. 18.15 A rádió postája. 18.45 Kissházi Sári magyar nótákat énekel, Sáray Elemér cigányzenekarának kíséretével. 19.30 Reiner Ferenc felolvasása, a szegedi ipari vásár jelentőségéről. 19.45 Albert Ferenc Paganini műveket hegedül. 20.15 Hírek. 20.25 Seta Pápai. Helyszíni közvetítés. Utána: Egyházzenei hangverseny. 21.15 Emlékezés a Budai Színkörre dalban, muzsikában és prózában. 22.40 Hírek. 23.10 Bura Sándor cigányzenekara. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Tánccsere. 1.05 Hírek.

SZÍNHÁZ

Ma kedden este van a bemutató előadása Oradean Bókay János legújabb vígjátékának: az „Első szerelemnek”

Ma kedden este 9 órakor ünnepi előadás keretében mutatja be a Thalia színház kiváló prózai együttese, Bókay Jánosnak, a kiváló írónak legújabb és legértékesebb alkotását az Első szerelem című vígjátékot. Bókay János magasra ívelő írói pályáján azt is megérte, hogy egyszerre két pesti színházban meggy darabja, egészen kivételes sikerrel. Mialatt a Nemzeti Színház Kamara-színháza a Feleség 200-ik előadását ünnepelte, a Vígyszínház hatalmas sikerrel adja a legújabb Bókay vígjátékot, amely Első szerelem címmel indult el a világhír felé. Ebben a darabjában a mai élet egyszerűen meglátott figuráit vonultatja fel Bókay. Ezeket a szerepeket Fényes Alice, Beness Ilona, Havady Nagy Ilona, Járay Teri, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek és Bodó György alakítják. Az Első szerelem plakátján ott díszleg ismét mint rendező Bókay János, mert Bókay személyesen vezette az Első szerelem kolozsvári próbáit. Így hát az Első szerelem a legmeghittebb alakban, a legjobb szereplőkkel kerül a nagyváradi közönség elé kedden este 9, csütörtök este 9 és vasárnap délután 6 órakor.

Fenség fizetek! Olcsó helyáru előadásban mutatja be a színház prózai együttese szerdán délután 5 és vasárnap délután 3 órai kezdettel Maugham briliáns vígjátékát, a Fenség fizetek-et, a mult ciklus nagyszerű ujdonságát teljesen a bemutató előadás szerint és azoknak szereplőivel.

Földindulás. Először olcsó helyárukkal kerül színre szerdán délután 5 órakor Kodolányi János nagyhatású színműve, a Földindulás, amely előadás a Thalia prózai együttesének egyik csúcsteljesítménye.

Klotild néni. Bemutató előadás pénteken este. Vaszary János és Losonczy Dezső több mint 100 előadást megért énekes, zenés vígjátéka. Az évad legnagyobb vígjáték sikere. Három órán át hangos nevetés a Klotild néni minden előadásán. A mai gondterhes időben a legkiválóbb szórakozás, mert szellemesebb, mulatságosabb és kedvesebb vígjáték még nem volt, mint a Klotild néni. Pénteken, szombaton és vasárnap este 9 órakor. Főszereplők: Fényes Alice, Haáz József

Dálnoky Duda, Feledi Éva, Kovács György, Nagy István, Dezsy Jenő, Lantos Béla, Szabados Árpád, Bérczy Mihály és Simon György. Rendező: Szabados Árpád, karnagy Szathmery Enire.

A VENDÉGJÁTEK MŰSORA:

Kedd este 9 órakor: **Első szerelem.** (Bókay János legújabb nagyszerű vígjátéka. Rendező: Bókay János. Főszereplők: Fényes Alice, Beness Ilona, Havady Nagy Ilona, Járay Teri, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Bodó György, stb. Premier bérlet 18. szám.)

Szerda délután 5 órakor: **Fenség fizetek.** (Először, olcsó helyáru előadásban.)

Szerda este 9 órakor román előadás.

Csütörtök este 9 órakor: **Első szerelem.** (Mádszór.)

Péntek este 9 órakor: **Klotild néni.** (Vaszary János és Losonczy Dezső énekes, zenés bohózata. Premier bérlet 19. szám.)

Szombat délután 5 órakor: **Földindulás.** (Először olcsó helyáru előadásban.)

Szombat este 9 órakor: **Klotild néni.** Vasárnap délután 3 órakor: **Fenség fizetek!** (Olcsó helyárukkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Első szerelem.** Vasárnap este 9 órakor: **Klotild néni.**

Filmhaboru készül Németország és Amerika között? Charles Chaplin, a világhírű filmszínész rövidesen befejezi „Diktátor” című, már eddig is nagy viharokat keltett filmjét. Mint párizsi lapok jelentik, a német filmgyárak — a Chaplin-film propaganda hatásának ellensúlyozására — „Az elnök” címmel ellenfilmet készítenek. A film, mint címéből is kitűnik, az amerikai elnökválasztási propagandát gunyolja ki és arra az időre tervezik elkészíteni, amikor az Egyesült Államokban a választási hadjárat megindul.

Folyóirat-szemle

A Hírnök legújabb száma a következő értékes, gazdag tartalommal jelent meg: A nincstelenek sentje. — Holló Ernő: Babati emlék. — P. Trefán Leonard: Szent Ferenc az öröm apostola. — Nagy Méda: Játék a szerelemmel. — Kiss Lajos: Est. — P. Disz B. Róbert: Tudás és felelősségérzet a kritikában. — Földes Zoltán: Késedelem. — Dévald László: Az első siker. — P. Jánossy Béla: Bátorítás a szívemnek. — P. Szabó F. Dániel: „Ambrus püspök”. — Mael Ferenc: Papp Mária. — P. Boros Fortunát: Emlékek az uton. — A pekingi katolikus misszió. — Szócs Béla: Récevadászat. — Fényi István: Magamba néztem. — Jaklovsky Dénes: Bethlen János gróf Erdélyi krónikája Ghica Györgynek Apafi Mihályhoz való viszonyáról. — Dr. P. Bangha Béla S. J.: — Ferencz Lajos: Téli ima tavaszért. — P. Jánossy Béla: Elefántcsont lélek. — Szemle. — Aranykedély. — Krónika. — A Hírnök megrendelhető: Kolozsvár, Str. Franciscanilor 1. Előfizetési ára egy évre 160, félévre 80 lei, egy szám ára 16 lei.

Okvetlenül szerezz meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóhól missziós apácává lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseményhalmazt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenkiiben csodalkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki. **Ára 130 lei és portó.**

Internálják azokat az idegeneket, akik kivonják magukat az ellenőrzés alól, vagy vétének a közrend ellen

Kétszakaszos törvényrendeletet irt alá a király

Bucurestiből jelentik: Gheorgheanu belügyminiszter az idegen ellenőrzésre vonatkozó intézkedések kiegészítése végett törvényrendeletet terjesztett aláírás végett Ófelsége elé. A kétszakaszos törvényrendelet szövege a következő:

1. A belügyminiszternek joga van elrendelni azoknak az idegen alattvalóknak az internálását, akik működésükkel megzavarják a közrendet s az állam biztonságát, valamint azokat, akik nem tartják tiszteletben az idegen-ellenőrzésre vonatkozó érvényben lévő törvényeket és intézkedéseket, vagy az országban való tartózkodásuk alatt kötelezettségeiknek nem tesznek eleget. Vonatkozik ez mindazokra az idegen alattvalóakra, akikre nem lehet alkalmazni a kiutasítás büntetését.

2. Az internálást belügyminiszteri végzéssel rendelik el egy hónaptól három hónapig terjedő időre s ugyanilyen feltételek mellett meg lehet szüntetni, vagy meg lehet újítani. Az internálás azonnal megszűnik, amikor az idegen alattvaló elhagyhatja az országot.

Ófelsége Károly király aláírta a törvényrendeletet, amelyet ezenkívül Tatarescu miniszterelnök, Gheorgheanu belügyminiszter, Bentoiu igazságügyminiszter és Ilcus tábornok nemzetvédelmi, ideiglenes légi és tengerészetiügyi miniszter irtak alá.

A büntetések alkalmazásának megelőzése végett közlik az idegen alattvalókkal, hogy a konzuli vizumokban adott időpontokon túl nem engedélyezik az országban való tartózkodást. Az 1940. május elseje előtt azoknak az idegeneknek engedélyezett meghosszabbítások, akik 1939. szeptember elseje után léptek az országba munkavállalási jog nélkül, semmiek az idegeneknek május 30-ig el kell hagyniuk az országot. A május elseje után adott meghosszabbítások lejártával az idegeneknek el kell hagyniuk az ország területét. Mindazokat az idegeneket, akik kivonják magukat az idegenellenőrzés alól, táborokba internálják. Ebből a célból az első tábor Csikszeredán már fel is állították.

Arcárcikletek

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

kihuzható asztal, dupla hencser, vaság, tükrök, butorok, edények és képek. Oradea-Nagyvárad, Str. Decebal 21., ajtó 4.

Ablakok bontásból butorok, szövszék eladó. Oradea-Nagyvárad, Delavrancea 16.

Különféle butorok eladók. Oradea-Nagyvárad, Str. Codrilor 11.

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

2 szobás lakás mellék-helyiségekkel. Oradea-Nagyvárad, J. Ciordas 38. szám.

Egyszobás udvari lakás elsejére kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. T. Vladimirescu 29. szám.

Különféle

szavanként 3 lei

Magános dísebb nő vagy férfi nyugodt otthon és gondozást kapna kis családnál. Lehet nyugdíjas is. — Cim a kiadóban.

Főzőnőnek

vagy házvezetőnőnek menne közepkorú asszony. Burikné, Oradea Nagyvárad, Str. Simion Bărnutiu 30. sz.

Mázoló tanuló

felvétetik. — Szép szuterin lakás kiadó. — Oradea-Nagyvárad, Str. Moldova 22. szám.

János József S. J.

A szellem

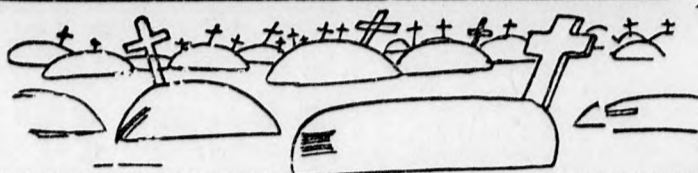
A kor igazán nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelentkezéseit. Szerzője a magyar tulománys életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígéréte.

Ára 180 lei és portó

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

20

Végsohig védekeztek s pokoli kínokat szenvedtek a lángvető-, gáz-, kézigranát-, szurony- és gépfegyvertámadásoktól. Az erőd felső építményén és a lövészárkokban, torlaszok előtt és lépcsők fokán, füstben, sötétségben és fojtó levegőben fantasztikus erőfeszítéssel harcoltak Németország és Franciaország legjobbjai, öt nap és öt éjjel szakadatlanul. Harcoltak, szenvedtek, véreztek és meghaltak, — míg végül a francia védők a sebektől borított erődöt hősiesség után átadták a német támadóknak. Följegyzések elmondják, hogy a foglyul ejtett Raynal parancsnok előtt a német parancsnokságon határtalan elismeréssel adóztak az ő, valamint embereinek az erőd védelme során tanúsított magatartása iránt s azt mondták, hogy ilyen bátor ellenállás után nem szégyen a legyőzetés. Raynal erre büszkén így válaszolt:

— Önök nem győztek le engem! A szomjúság győzött le!

Raynal ezredes a fogságban is megtarthatta kardját. Emberei pedig megkülönböztetett bánásmódban részesültek.

Egy katona kíséretében megtekinthetjük az erőd belsejét. Egészen jó állapotban találjuk a kazamatákat, az egykori irodahelyiségeket és a távbeszélőközpontot. A katona megmutatja a nyílást, amelyen át Raynal ezredes 1916 június 4-ikén délután az utolsó postagalambot útjára röpitette. Attól kezdve már csak fényjelekkel érintkezhetett a főparancsnoksággal. Az utolsó fényjel június 5-ikén este villant fel az erőd nyílásán át.

Megnézhetjük a parancsnok egykori hálószobáját is. A „müto terem” falai nedvesek, kormosak. Az erőd további helyiségei gránatrepesznek nyomait viselik. Ezek a sebek mind azokról az elkeseredett küzdelmekről tanuskodnak, melyek a támadók s az erődbe napokon át bezárt védők között dúltak.

Az erőd tetejéről messze el lehet látni a környékre. Jól látható a Bazil-szakadék, — mely előtt a Vaux-tó tükrözik, — a Hardaumont-magaslat, az erdőborította Fausse-magaslat, a Caillette-erdő és a Douaumont-erőd, végül a Woëvre-síkság, mely egészen a láthatár pereméig nyújtózik. Az erődítés előtt elterülő, gránátoktól fölszántott vidéken itt-ott fakerítéssel körülvett német és francia katonasírok domborulnak. A hantokon egyszerű, viharvert fakeresztek s rajtuk rozsdás acélsívakok.

Hazafelé tartunk a Vaux-Chapitre-erdőn keresztül. Most az országúttól távolabb eső, keskeny ösvényen haladunk s teljes a csend és nyugalom körülöttünk. Néha lehajolunk, hogy kicsiny sirt assunk és eltemessük az útközben talált emberi csontokat. Lábunk lököpönyába botlik, melyet fehérre fakított a nap tüze. Hatalmas, sárga fogai félelmetesen viczorolnak. Szemüregün át virágok s fűszálak törnek a nap felé.

A Verdun felé vezető széles országúton nagy, világos gépkocsival találkozunk. Közvetlen mellettünk halad el s vezetője, jellegzetesen amerikai angol nyelven az Azannes-ba és Romagne sous les Cotes-ba vezető út iránt érdeklődik. Hatizben megkérdezte már — úgy mond — és mindig téves felvilágosítást kapott. Odaadjuk a térképünket; mi úgy ismerjük már ezt a vidéket, hogy nincs szükségünk reá többé.

Az este hűvös. A Maas partján ballagunk hazafelé. A hold fényesen hintázik a tiszta ég-

boltozaton. Lábunk alatt enyhén csikorognak a holdfényben csillámló kavicsok. Halkan susog az öreg nyárfa, mely magánosan örködik a folyó partján.

A híd közelében, mintha a szürke falból lépett volna ki hirtelen, elénk mered az öt katona kemény koalakja. A hold kísérteties fényében csodálatosan eleveneknek látszanak.

A ház, amelyben most az otthonunk van, már sötétségbe burkolózott. Lakói — emberek, virágok, madarak — mind alusznak.

Szobánkat megtölti az esti óra balzsamos levegője. A láthatáron sötét háttérként emelkedik a Belleville-magaslat. A kitért ablakon át némán köszöntjük. Hirtelen széles fénycsáv bocsátja át a sötétséget. Végigpásztazza a magaslatokat, azután eltűnik az éjszakában. Egy pillanatra mulva újra felvillan a fény, majd ismét elnyeli a sötétség. Így változik egész éjen át: fény — sötétség, fény — sötétség...

Douaumont! — borzong át rajtunk a felismerés.

Verduni éjszaka...

A csatazaj már régen elült. Szétoszlott a mérges gázok gyilkos lehellete, kiszáradtak a vérpatakok s elnémultak a sikoltások, sóhajok és halálhörgések.

A sokezer fehér, meg fekete kereszt fölött, a tátongó halálszakadékok s a földtölcsérek néma pocsolyáinak titkai fölött Douaumont fénye bolyong. Fent, a toronyban fáradszaktalanul forognak a fényoszlopok, lángoló sugárkévéik bevilágítják a halott mezőket és magaslatokat s besurrannak a falvak és városok alvó házai közé — örök köszöntéssel és tiszteletadással, örök örködéssel és figyelmeztetéssel:

Lélek, ne felejtse el őket!

Lélek, ne felejtse el a holtakat!

Vásár Verdun-ben.

Pénteken Verdun egészen más képet ölt, mint a többi hétköznapokon. Péntek ugyanis vásárnap. Ilyenkor megbolygatott méhkaszhoz hasonlít a vásárcsarnok és környéke.

Bent, a csarnokban a legkülönbözőbb szagok és illatok keveréke fogad. Gyümölcsök, főzelékfélék, vaj, tojás és különféle sajtok hívogatják a vásárlókat. A mézárások előtt asszonyok tolongnak. Feltűnően sok a lóhús. Egyes mézárások viszont kizárólag házinyulát mérnek. Ez a húsfajta különben rendkívül keresett Franciaországban. Hosszú, fehér padokon a Maasból frissen fogott halak hatalmas tömege tornyosul.

A különféle élelmiszerek illatába bőrk és szövetek szaga vegyül. Az egyik asztalon, minden elképzelhető színben, hatalmas harisnya-hegy emelkedik. Hány, meg hány válogató kéz turkál benne! Az árus szüntelenül beszél, kínál, dicséri portékáját, számol, csomagol, — de közben hiúz szemekkel figyel, nehogy a temperamentumos vásárlóhölgyek egyike-másika titokban magához vegyen egy-két párat... Itt függönyanyagot mérnek, ott színes üvegből és csillogó fémanyagból készült ékszereket árulnak.

Elhagyjuk a csarnokot, hogy lássuk, mi folyik kint. Nos, ha bent a csarnokban a falak bizonyos mértékig még tompították a zajt, idekint, a szabad ég alatt már teljesen gát nélkül hőmpölyög a vásári lármá fűlsiketítő áradata. Itt már nincs hangfogó, s ha volna sem érvényesülne, mert itt láthatók csak igazán pompás dolgok, amelyek egyenesen kikényszerítik az elragadtatás minél hangosabb megnyilatkozásait. (Folytatjuk.)

LEGUJABB

Viharos kortesgyűlés egy angliai időközi választáson

Megakadályozták az angol fasiszta párt elnökét és megakadályozták beszéde elmondását

Londonból jelentik: Churchill angol miniszterelnök, miután nem vehet részt rendszeresen az alsóház ülésein, Attlee őrnagyot, a munkáspárt vezérét bízta meg képviselőfével.

Londonból jelentik: Sir Oswald Mosley angol fasiszta vezér vasárnap fel akart szólni Middeltonban az egyik népgyűlésen, de a hallgatóság olyan ellenséges magatartást tanúsított, hogy nem tudott színpadra jutni. A tömeg meg-

akarta támadni Mosleyt úgy, hogy a rendőrök, akik a fasiszta vezért gépkocsijához kísérték, kénytelenek voltak gummibotot használni. A tüntetők ezután darabokra zúzták a szónoki emelvényt. Middeltonban választási hadjárat folyik egy időközi választás alkalmából és ezen a választáson a brit fasiszta párt is jelöltet akar állítani. A zavargás során több megsebesült. A rendőrség sok egyént letartóztatott.

Olasz vélemény szerint a háború még nem jutott a végső döntés szakaszába

Weygand tábornok átvette a francia hadsereg legfőbb irányítását

Londonból jelentik: Hivatalos angol jelentés szerint vasárnap az angol arcvonalat sikeresen tartották az ellenség nyomásával szemben.

Rómából jelentik: A *Messagero* jelentése szerint Párizsban pánikhangulat lett urrá. Az utcákon torlaszokat emelnek, segéderőket szerveznek és valamennyi kórházat előkészítették a sebesültek tízezreinek befogadására. A lakosságot felszólították, hogy takarékoskodjanak az élelmiszerekkel.

Ezekre az előkészületekre a német hadsereg gyors előnyomulása adott okot. Amint a római rádió ugyanis bejelentette, a német páncélos csapatok már csak hetvenöt kilométerre állanak Párizstól.

Londonból jelentik (Reuter): Angol részről jelentik, hogy német repülőgépek az éjszaka megjelentek Anglia délkeleti partjai felett. Ágyuzást és erős ropogást lehetett hallani. Heves ágyuzást hallottak a La Manche csatorna francia oldaláról is. Látni lehetett, amint a gránátok a levegőben felrobbannak.

Párizsból jelentik: Weygand Maxim tábornok vasárnap este átvette a hadvezetést. Weygand kinevezése nagy feltűnést keltett az angol közvéleményben. A lapok hivatkoznak arra, hogy Foch tábornagy, akinek Weygand vezérkari főnöke volt, halálos ágyán így szólt:

— Ha Franciaország veszélyben van, Weygandhoz kell fordulni.

Mussolini válasza az amerikai elnök üzenetére

Belgrádból jelentik: A *Vreme* című lap római jelentése tudni véli, hogy Mussolini a Roosevelt üzenetére küldött válaszában közölte, hogy Olaszország nem hagy fel jelenlegi álláspontjával és magatartását nem változtatja meg.

Belgrádból jelentik: A *Politika* című jugoszláv lap berlini tudósítója szerint a jelenlegi helyzettel kapcsolatban német illetékes körökben nagy érdeklődéssel figyelik Olaszország magatartását. A lap szerint Olaszországnak a háborúba való belépését illetően Berlinben bangoztatják, hogy az olaszok részvétele a háborúban kizárólag Róma dolga és Németországnak katonai segítségre nincs szüksége.

Ugyancsak a *Politika* berlini jelentése tudni

véli, hogy Németország győzelem esetén Elzász-Lotharingiát nem kívánja Németországhoz csatolni, mert nem akarja, hogy ezzel új háború magvát hintse el.

Rómából jelentik: *Gayda a Voce d'Italia*ban foglalkozik a nyugati háború fejleményeivel és annak a véleményének ad kifejezést, hogy a háború még nem lépett be a döntő szakaszába. Szerinte ez a mostani csata a háborúnak csak egyik, bár kétségtelenül döntő szakasza, mely napokig, vagy talán hetekig tarthat, de véglegesen döntőnek nem mondható, mert elképzelhető, hogy az angol és francia birodalom minden erőforrást beledobja a küzdelembe és a legkétségbeesettebb erőfeszítést fogja kifejteni.

A japán nép köszönetét küldöttség hozta Olaszországba

A két fiatal nép közös érdekeiről beszélt a japán nagykövet

Rómából jelentik: (Stefani) Sato, Japán rendkívüli nagykövete vezetésével küldöttség érkezett Nápolyba az olasz tengerentúli kiállítás megtekintésére. A kiállítási kormánybiztos világszerte adott tiszteletére. Sato a pohárköszöntő során csodálatát fejezte ki a fasiszta alkotások felett, — majd kijelentette, hogy megbízatása értelmében kifejezi az olasz népnek a japán nemzet köszönetét a kínai háború kiteljesítésére tett erőfeszítéséért.

A Stefani ismerteti a japán nagykövetség azt a kijelentését, melyet partraszállása után az olasz néphez intézett üzenetében tett. Eszerint Olaszország és Japán is fiatal, erős nemzet, erős hagyományok és a hatalmas eszmék zárványai, jog, rend és jövő előharcosai. Mindkét nemzetnek érdeke, hogy megértsék egymást és a közös érdekében az egész világra kihatóan együttműködjenek.

Petroleum főzőt

gyorsan, olcsón, megbízhatóan **javít Singer**
műszerész Oradea, Str. Regele Carol No. 6

Időjárás

A bucuresti időjáráskutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A szél mérséklődése, változó felhőzet, kevesebb eső, egyes helyeken éjjel talajmenti fagy, a nappali hőmérséklet kisé javul.

Két oldalon jelennek meg a francia újságok

Párizsból jelentik: Franciaországban keddtől kezdve a lapok csak két oldal terjedelemben jelennek meg.

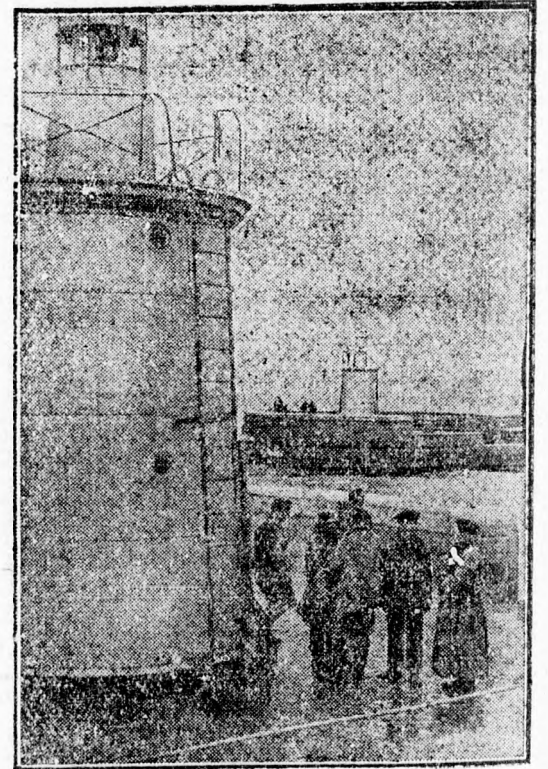
Megkezdődött a Nemzetközi Dunabizottság tanácskozása Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A Nemzetközi Dunabizottság tanácskozása hétfőn kezdődött meg Bucurestiben. A megbeszélésen Németország, Olaszország, Anglia, Franciaország és Románia képviselői vesznek részt. Többek között a Dunatorlat hajózásának kérdését tárgyalják meg.

Roosevelt nemzeti egység kormányt akar alakítani

Két politikai ellenfelét is meghívta
a kormányba.

Newyorkból jelentik: Roosevelt az európai válságra való tekintettel nemzeti egységkormányt akar alakítani. Hír szerint meghívta Landon, az 1936. évi elnökválasztás köztársasági alelnök-jelöltjét és Knoxot, aki ugyanakkor elnökjelölt volt. Landonnak a hadügyi tárcát, Knoxnak a tengerészeti tárcát ajánlották fel.

Dánia legészakibb pontja, ahol most német haditengerészek állomásoznak.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT